

LONDON CALLING

OEGE BOONSTRA

Oege Boonstra is internationaal media consultant en founding partner van management adviesbureau 3Rivers

(On)eerlijke concurrentie

Het begrip ‘achterwaartse integratie’ houdt onafhankelijke producenten met regelmaat bezig. Met dit fenomeen wordt vooral het verschijnsel aangeduid, waarbij broadcasters zich manifesteren als producenten. Vaak wordt dit ervaren als oneerlijke concurrentie, want de zendermanagers zouden altijd eigen producenten bevoordelen. Daarnaast wrijven de CFO’s van de omroepen zich in de handen, want zo verdient men dubbel: één keer aan de productie van het programma en andermaal aan de exploitatie van die programma’s op allerlei platforms. Waarbij de tv-zender nog altijd de meest winstgevende vorm is.

Maar is nu wel sprake van oneerlijke concurrentie? Is het niet zo dat broadcasters vroeger zelf altijd hun eigen programma’s maakten? Het fenomeen onafhankelijk producent is eigenlijk nog maar twintig jaar oud...

Een jonge, nieuwe bedrijfstak die inmiddels zeer tot de verbeelding spreekt. Producenten blijken uitstekend in staat hun eigen boterham te verdienen: de winstgevendheid van de

sector lijkt op orde en het aantal transacties waarbij productiemaatschappijen worden gekocht en verkocht, heeft vanaf de legendarische Endemol-Telefónica transactie aan het begin van deze eeuw een enorme vlucht genomen.

De vraag dringt zich echter op of broadcasters het handwerk niet zijn verleerd. Onafhankelijke producenten lijken vaak creatiever, sneller, flexibeler en goedkoper te werken. Daar kunnen van oudsher loggere omroeporganisaties toch helemaal niet tegenop? Dat lijkt enigszins te bewijzen aan de hand van het Amerikaanse voorbeeld, waar Warner Bros. op het gebied van tv-productie boven het maaiveld uitsteekt. ‘Huisproducenten’ als Paramount (gelieerd aan CBS), Universal (nauw verbonden met NBC) en Walt Disney (in eigendom van ABC) steekt het de loef af.

Er zijn echter ook veel interessante cases in de internationale mediawereld waaruit blijkt dat, als de randvoor-

waarden maar goed zijn ingevuld, broadcasters nog altijd furore kunnen maken met hun eigen producties. Het eerste sprekende voorbeeld is aan de andere kant van de Noordzee te vinden. ITV Productions had het vele jaren moeilijk en wist het hart van de tv-kijker niet te raken. ITV Broadcasting gaf er de voorkeur aan vooral niet met de zusteronderneming te werken, ruzies en onenigheid tierden welig. Adam Crozier, die drie jaar geleden als CEO aantrad, wist deze vicieuze cirkel te doorbreken, vernieuwde het management van beide organisaties en zocht mensen bij elkaar die wel wilden samenwerken. Onder dit nieuwe management zijn beide ITV-bedrijven weer opgekrabbeld en zie, zowel zender als producent vaart er wel bij.

Als de randvoorwaarden maar goed zijn ingevuld, kunnen broadcasters nog altijd furore maken met hun eigen producties

Een tweede mooi voorbeeld van hoe het moet, wordt al jaren geleverd door RTL Group. Deze organisatie is eigenaar van zowel de grootse Europese zendergroep (RTL) als de grootste onafhankelijke tv-producent (Fremantle). Deze bedrijven werken op *arms’ length*, wat betekent dat Fremantle geen voorkeurspositie

krijgt ten aanzien van andere producenten bij de zendermanagers. Dat houdt producent en omroep scherp, het spel wordt in sommige landen zelfs hard gespeeld. Maar aan de marktposities en de winstcijfers van beide ondernemingen te zien, levert dat mooie synergie op.

Een laatste goed voorbeeld is de productie van dagelijks geproduceerde tv magazines. Overal ter wereld wordt dit genre journalistiekere programma’s, die doorgaans minder creatieve inzet behoeven, door broadcasters zelf geproduceerd. SBS & RTL Productions en vele publieke omroepen zijn succesvol op dit terrein en bevestigen de hypothese: ook broadcasters zijn nog altijd goede en waardevolle producenten.

Maar hoe staat het met de onafhankelijke producenten, zijn dat eigenlijk wel goede broadcasters? Het antwoord op deze, in de Benelux wel zeer relevante, vraag komt in de volgende London Calling...